Naziv istraživanja: Zlouporaba sredstava ovisnosti u općoj populaciji Republike Hrvatske

Provoditelj: Ured za suzbijanje zlouporabe droga

Godina provedbe: 2011

Kratki sadržaj:
Prvo istraživanje uporabe droga u općoj populaciji provedeno je tijekom 2011. godine u okviru znanstveno–istraživačkog projekta pod nazivom Zlouporaba sredstava ovisnosti u općoj populaciji Republike Hrvatske. Osnovni cilj istraživanja bio je prikupiti podatke o prevalenciji konzumacije različitih sredstava ovisnosti u općoj populaciji kao i u relevantnim subgrupama populacije.
Istraživanje provedeno među:
Općom populacijom
Financijski podržano od:
Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA), Ured za suzbijanje zlouporabe droga Vlade RH i Ministarstvo zdravlja
Ciljevi istraživanja:
Prikupljanje podataka o prevalenciji konzumacije različitih sredstava ovisnosti u općoj populaciji kao i u relevantnim subgrupama populacije.
Metode istraživanja:
Koncepcija istraživanja temeljila se na metodološkim smjernicama EMCDDA-a kao i na iskustvu Instituta Pilar u provođenju znanstvenih istraživanja. U istraživanju je korišten upitnik European Model Questionnaire (EMQ), koji se standardno koristi u nacionalnim studijama zlouporabe sredstava ovisnosti, čime je osigurana međunarodna usporedivost epidemiološkog stanja u području zlouporabe sredstava ovisnosti u Republici Hrvatskoj.
Uzorak:
Istraživanje je provedeno na reprezentativnom uzorku od 4.756 ispitanika u dobi od 15 do 64 godine (ciljana populacija te dobi prema popisu stanovništva iz 2001. godine bila je ukupno 2 969 981 građana Republike Hrvatske), a prikupljanje podataka trajalo je od svibnja do kolovoza 2011. godine.
Rezultati istraživanja:
Istraživanje je provedeno na reprezentativnom uzorku od 4.756 ispitanika u dobi od 15 do 64 godine (ciljana populacija te dobi prema popisu stanovništva iz 2001. godine bila je ukupno 2 969 981 građana Republike Hrvatske), a prikupljanje podataka trajalo je od svibnja do kolovoza 2011. godine. Teme istraživanja bile su: (1) prevalencije uzimanja legalnih droga (duhan, alkohol, lijekovi), (2) prevalencije uzimanja ilegalnih droga, (3) stavovi i mišljenja o drogama i politici vezanoj uz droge te (4) relevantna obilježja ispitanika.
Rezultati su pokazali da je u vrijeme istraživanja duhan pušilo 36.3% ispitanika, dok je životna prevalencija pušenja duhana bila 57.5%. U zadnjih mjesec dana neko alkoholno piće konzumiralo je 60.8% ispitanika. Alkohol je 4 puta tjedno ili više pilo 9.3% ispitanika, dok se 1.1% ispitanika svakodnevno opijalo (konzumiralo 6 ili više pića zaredom). Lijekove za smirenje (sedative ili trankvilizatore) barem jednom u životu konzumiralo je u 24.9% ispitanika, a u mjesecu koji je prethodio istraživanju 11.1% ispitanika.
Barem jednom u životu neku ilegalnu drogu konzumiralo je 16% ispitanika. Najčešće korištena ilegalna droga bila je kanabis (marihuana ili hašiš), koju je bar jednom u životu konzumiralo 15.6% ispitanika, dok su životne prevalencije uzimanja ostalih ilegalnih droga znatno bile niže: amfetamini (2.6%), ecstasy (2.5%), kokain (2.3%), LSD (1.4%) i heroin (0.4%). Barem jednom u mjesecu koji je prethodio istraživanju neku ilegalnu drogu konzumiralo je 3.2% ispitanika (najčešće kanabis 2.9%, a ostale ilegalne droge do 0.3%).
U sklopu istraživanja ispitani su neki stavovi i mišljenja o ovisnicima o drogama, politici vezanoj uz droge, ponašanjima vezanim uz uzimanje sredstava ovisnosti te percepciji mogućih rizika vezanih uz uzimanje sredstava

ovisnosti. Od rezultata valja istaknuti da se većina ispitanika (ukupno 66.8%) ne slaže s time da bi ljudima trebalo biti dozvoljeno uzimanje kanabisa (marihuane ili hašiša), dok se 18.3% ispitanika slaže s navedenom tvrdnjom. S time da bi ljudima trebalo biti dozvoljeno uzimanje heroina ne slaže se 94.5% ispitanika. Premda ispitanici većinom procjenjuju da su droge u Republici Hrvatskoj prilično dostupne ili dostupne u velikoj mjeri (72.8%), 55.4% njih iskazuje kako njima osobno droge nimalo nisu dostupne, dok 16.3% ispitanika smatra da su njima osobno droge prilično dostupne ili dostupne u velikoj mjeri. Među ispitanicima u dobi između 15 i 64 godine 34.1% njih navelo je da im u Republici Hrvatskoj bila ponuđena neka droga, dok je među mlađim ispitanicima (između 15 i 34 godine) taj broj bio još veći 53.2%.

Korištena literatura tijekom istraživanja i reference u kojima su rezultati objavljeni:

Završno istraživačko izvješć Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar, dostupno na internet stranici Ureda za suzbijanje zlouporabe droga - www.uredzadroge.hr